

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 13. 12. 2012

Návrh

na zriadenie Bratislavského dobrovoľníckeho centra

Predkladateľ:

Ing. Petra Nagyová Džerengová v. r.
námestníčka primátora

Zodpovedný:

Ing. Petra Nagyová Džerengová v. r.
námestníčka primátora

Spracovateľ:

Ing. Petra Nagyová Džerengová v. r.
námestníčka primátora

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Výpis zo zasadnutia Komisie soc. vecí,
zdravotníctva a rozvoja bývania MsZ
4. Uznesenie MsR č. 744/2012 zo dňa 28.11.2012

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

schvaľuje

vytvorenie Bratislavského dobrovoľníckeho centra a vyčleňuje z rozpočtu na rok 2013 sumu vo výške 20.000€ na jeho prevádzku.

Dôvodová správa

Dobrovoľníctvo je nástrojom, ako zapájať ľudí – občanov do účasti na spoločenskom živote, do budovania zodpovednosti a do riešenia problémov v komunite, v ktorej žijú. Dobrovoľníctvo prispieva k zvyšovaniu kvality života, k sociálnej inklúzii a k ekonomickému rastu spoločnosti. V niektorých krajinách sa hodnota dobrovoľníckej práce odhaduje až na 8% HDP. V roku 2011 – v roku vyhlásenom Európskou úniou za Európsky rok dobrovoľníctva - bol schválený Zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čím sa pripravila cesta pre mnohé organizácie, ktoré doposiaľ z legislatívnych dôvodov neuvažovali o možnostiach zapájania dobrovoľníkov.

V porovnaní s inými krajinami na Slovensku chýba dostatočný počet organizácií, ktoré sa venujú rozvoju dobrovoľníctva v regiónoch a veľkých mestách. V roku 2011 na Slovensku fungovali dobrovoľnícke centrá: národné dobrovoľnícke centrum (C.A.R.D.O) v Bratislave a regionálne v Košiciach, Nitre, Prešove a Trnave. V zahraničí sú dobrovoľnícke centrá zastúpené v oveľa väčšej miere, čo súvisí najmä s ich priamym financovaním a podporou zo strany štátu a/alebo samosprávy (v Írsku je ich viac ako 20, v Dánsku 50 – a to ide o krajiny s podobným počtom obyvateľov ako na Slovensku).

Pokiaľ ide o dobrovoľníctvo a dobrovoľníkov, mesto Bratislava disponuje veľkým potenciálom. Prax ukazuje, že v Bratislave existuje väčší dopyt po dobrovoľníckych pozíciách, ako je reálna ponuka dobrovoľníckych organizácií. Dobrovoľníci môžu prispieť k riešeniu problémov v meste, mimovládnych a verejných organizáciách a zároveň tak zažiť pocit seberealizácie a spoluúčasti na spoločných záujmoch v oblasti kultúry, športu, životného prostredia a sociálnych vecí. Bratislava tiež disponuje organizáciami, ktoré doposiaľ nepracujú s dobrovoľníkmi (galéria, centrá voľného času, zariadenia pre seniorov, knižnica, múzeum...) a kde je zamestnanosť poddimenzovaná. Rovnako môžu byť dobrovoľníci zapojení priamo do činností niektorých oddelení Magistrátu hl. mesta. Dobrovoľníci pre zariadenia mesta môžu znamenať výrazný prvok zmeny – rozšírenie a zvýšenie kvality služieb, otvorenie sa komunite. Existuje veľa aktivít, do ktorých môžu byť dobrovoľníci v organizáciách zapojení. Verejnosť o týchto možnostiach v Bratislave nevie. A práve túto medzeru by vyplnilo **Bratislavské dobrovoľnícke centrum**.

Dobrovoľnícke centrum bude v prvom rade zavádzať dobrovoľnícke programy v zariadeniach v pôsobnosti mesta Bratislavy, v ďalších verejných a mimovládnych organizáciách a zároveň organizovať vlastné dobrovoľnícke projekty, ako aj vysielat' dobrovoľníkov na podujatie organizované hlavným mestom a organizáciami v Bratislave.

Poslaním

Bratislavského dobrovoľníckeho centra bude vytvárať pozitívne prostredie pre rozvoj dobrovoľníctva v Bratislave nasledovnými aktivitami:

1. Prepájanie organizácií a dobrovoľníkov

Dobrovoľnícke centrum spravuje databázu dobrovoľníkov a databázu organizácií a sprostredkúva kontakt medzi nimi – dodáva do organizácií záujemcov o dobrovoľníctvo. Dobrovoľnícke centrum má prehľad o všetkých organizáciách

v Bratislave, vie, ako s dobrovoľníkmi pracujú – sleduje kvalitu manažmentu, sleduje potreby organizácií a podľa toho vysielajú dobrovoľníkov. Dobrovoľnícke centrum sídli na viditeľnom mieste v centre mesta, kde ho môžu navštíviť záujemcovia o dobrovoľníctvo a zároveň aj organizácie.

2. Práca s verejnosťou

Dobrovoľnícke centrum propaguje dobrovoľníctvo v Bratislave, hľadá nástroje, ako osloviť čo najväčšie množstvo dobrovoľníkov všetkých vekových skupín, zameriava sa na študentov, zamestnaných, nezamestnaných absolventov, seniorov, ľudí so zdravotným postihnutím a spolupracuje so strednými školami, univerzitami a ďalšími organizáciami na území mesta. Jeden z výskumov realizovaný v roku 2011 poukazuje na to, že najväčšou bariérou pre zapojenie sa do dobrovoľníctva je, že ľudí do dobrovoľníctva nikto neprizval, a že neboli o možnostiach zapojenia informovaní.

3. Práca s dobrovoľníkmi

DC školí a informuje nových dobrovoľníkov v oblasti ich práv, povinností, etických zásad a informuje o možnostiach podľa ich záujmu a očakávaní v organizáciách na území mesta a podľa potreby a zamerania školí aj dobrovoľníkov pre jednotlivé dobrovoľnícke organizácie.

4. Práca s dobrovoľníckymi organizáciami

DC poskytuje školenia, konzultácie a supervízie v oblasti riadenia dobrovoľníkov.

5. Spolupráca s firmami.

Centrum spolupracuje aj na rozvíjaní firemného dobrovoľníctva a vysielajú firemných dobrovoľníkov do organizácií v Bratislave.

6. Oceňovanie a podpora dobrovoľníkov

Centrum môže vytvoriť vlastné metódy oceňovania dobrovoľníkov, napr. umožniť dobrovoľníkom určité výhody – napr. kartu dobrovoľníka. V spolupráci s partnermi môže ísť o zľavy na konkrétne podujatia, zľavy zo vstupného, cestovného (v podobe karty ISIC)

7. Vytváranie projektov

Dobrovoľnícke centrum môže vytvárať nové dobrovoľnícke programy a projekty pre organizácie, ktoré doposiaľ s dobrovoľníkmi nepracovali. (napr. projekt Big Brother Big Sister, programy v domovoch pre senioroch, galériách, dobrovoľnícky program pre seniorov v domácnostiach a pod.)

Štatút, kontrola, hodnotenie

Dobrovoľnícke centrum bude fungovať ako nezávislé občianske združenie pod názvom „Bratislavské dobrovoľnícke centrum“. Zakladateľmi OZ budú predstavitelia Platformy dobrovoľníckych centier a organizácií a v jeho kontrolnom orgáne popri nich bude i zástupca hlavného mesta.

Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií združuje dobrovoľnícke centrá a organizácie pracujúce s dobrovoľníkmi na Slovensku a jej hlavným cieľom je podporovať vytváranie prostredia priaznivého pre rozvoj dobrovoľníctva vo všetkých jeho podobách a oblastiach. Hlavní predstavitelia Platformy sú takí odborníci v sociálnej oblasti ako napr.: Mgr. Alžbeta Mračková, PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová PhD. A Doc. PaedDr. Tatiana Matulayová PhD.

Hodnotenie dobrovoľníckeho centra bude prebiehať formou reportov v pravidelných intervaloch: mesačne – správa prednesená na sociálnej komisii a štvrťročne – ako informačný materiál na MsZ. Po roku fungovania bude podaná ročná zhrňujúca správa do MsZ, na základe ktorej sa môže prehodnotiť fungovanie BDC.

Hodnotenie aktivít a dopadu dobrovoľníckeho centra sa môže uskutočňovať napríklad pomocou nižšie uvedených kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov.

Kvantitatívne indikátory:

- Počet vyslaných dobrovoľníkov
- Počet konzultácií pre organizácie
- Počet školení pre organizácie
- Počet projektov, kampaní
- Počet nových dobrovoľníckych programov
- Ekonomická hodnota dobrovoľníckej práce v Bratislave

Kvalitatívne indikátory:

- Miera spokojnosti dobrovoľníkov v organizáciách
- Kvalita manažmentu dobrovoľníkov v organizáciách
- Miera spokojnosti so službami centra v organizáciách (zamestnanci, klienti)
- Miera spokojnosti klientov – tretích strán, pre ktoré dobrovoľníci pôsobia
- Miera informovanosti o dobrovoľníctve v Bratislave

Súčinnosť hlavného mesta

Keďže Bratislavské dobrovoľnícke centrum bude v prvom rade zavádzať dobrovoľnícke programy v zariadeniach v pôsobnosti mesta Bratislavy, príspevok mesta by spočíval **v poskytnutí vhodného priestoru** v centre mesta na jeho fungovanie a **finančnej podpory** na čiastočné pokrytie chodu kancelárie, pričom financovanie dobrovoľníckeho centra bude viaczdrojové.

- 1. Poskytnutie vhodného priestoru** v centre za symbolické nájomné by spočívalo v prenájme kancelárie na prízemí Starej tržnice. Kancelária o ploche 14,1m² a k nej prislúchajúca chodba a hygienické zariadenie o ploche 9,35 m² je zverená BKIS, a v súčasnosti sú nevyužitú. Od vstupnej brány z ulice (námestie SNP) ju delí iba malá chodba a pár schodov, takže ide o ľahko dostupný priestor.
- 2. Finančná podpora** by znamenala pokrytie časti ročných prevádzkových nákladov v celkovej výške 20 000€/rok. Sú v nej zahrnuté náklady na materiálno-technické vybavenie kancelárie, prevádzkové náklady, náklady na priame aktivity, personálne a iné náklady, pričom technické vybavenie si vyžaduje iba jednorazové náklady.

Formy konkrétnej spolupráce

Na základe prejaveneho záujmu, mapovania súčasnej situácie a konzultácií s organizáciami a predstaviteľmi mesta uvádzame nasledovné príklady možnej spolupráce:

- *Domovy seniorov* (Archa, Dom tretieho veku, Domov seniorov Lamač, Gerium, Petržalský Domov Seniorov, Domov jesene života, Domov pri kríži, ďalšie verejné a mimovládne organizácie pôsobiace v Bratislave v oblasti starostlivosti o seniorov): dobrovoľnícke programy zamerané na pravidelné návštevy seniorov,

sprevádzanie seniorov, spríjemňovanie času seniorov, prípadne asistencia počas arteterapeutických a ergoterapeutických skupín, tvorenie klubov pre seniorov, okrášľovacie a upratovacie aktivity a iné aktivity podľa potrieb organizácií

- *sociálna starostlivosť, zariadenia sociálnej pomoci*: (napr. Ubytovňa Kopčany, Ubytovňa Fortuna, noclaháreň Mea Culpa, Krízové centrum) zavedenie pravidelných programov, v ktorých budú dobrovoľníci ako animátori voľného času pre deti, dobrovoľníci na doučovanie a jednorazové, resp. nepravidelné aktivity dobrovoľníkov - skrášľovanie priestorov a pomoc pri podujatiach

- *verejné priestory*: samostatné komunitné projekty dobrovoľníckeho centra podľa potrieb komunity/mesta a/alebo spájanie s občianskymi aktivitami iných organizácií a neformálnych zoskupení – napr. upratovanie a skrášľovanie podchodov, zástaviek, záhrad, námestia

- *Mestské lesy*: dobrovoľnícke aktivity pri čistení a okrášľovaní priestorov lesov, potokov, rybníkov, rekreačných oblastí, oprava ihrísk, natieranie zábradlí, čistenie cyklotrás a pod.

- *kultúrne inštitúcie* (Múzeum mesta Bratislavy, Galéria mesta Bratislavy, Mestská knižnica, ďalšie múzeá, galérie a knižnice pôsobiace v meste Bratislavy): zavedenie nových dobrovoľníckych programov – napr. dobrovoľníci pracujúci s databázami, archívami, dobrovoľníci ako sprievodcovia pre špeciálne výstavy a exponáty, výpomoc pri podujatiach – stráženie exponátov, sprevádzanie hostí a iné dobrovoľnícke možnosti podľa potrieb jednotlivých organizácií a pre akcie organizované mestom

- *základné umelecké školy*: jednorazové aktivity na skrášľovanie priestorov, pomoc pri organizácii podujatí

- *centrá voľného času*: dobrovoľníci pre voľnočasové aktivity s deťmi a mládežou, jednorazové aktivity pre podujatia centier, skrášľovanie centier.

- *BKIS*: dobrovoľníci pre jednotlivé programy a aktivity BKIS

- *STARZ*: dobrovoľníci zapojení do organizácie, príprav a realizácií športových podujatí, zapájanie dobrovoľníkov do projektov cyklotrás

- *ostatné mimovládne a verejné organizácie*: napr. v oblasti životného prostredia, v oblasti zdravotných a sociálnych služieb - zavedenie dobrovoľníckych programov v zariadeniach podľa ich potrieb, napr. dobrovoľníci v nemocniciach, v zariadeniach sociálnych služieb priamo pracujúci s klientmi – spríjemnenie pobytu v zariadeniach, záujmové kluby a krúžky pre klientov/pacientov.

KOMISIA SOCIÁLNYCH VECÍ, ZDRAVOTNÍCTVA A ROZVOJA BÝVANIA
Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy

Výpis
zo zasadnutia Komisie sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania MsZ
zo dňa 13.11. 2012

k bodu 0:

Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania MsZ hlavného mesta SR Bratislavy prerokovala materiál „Návrh na zriadenie Bratislavského dobrovoľníckeho centra“, ktorý predložila Ing. Petra Nagyová Džerengová, námestníčka primátora.

Uznesenie:

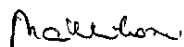
Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania MsZ hlavného mesta SR Bratislavy odporúča Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy schváliť zriadenie Bratislavského dobrovoľníckeho centra a vyčleniť sumu 20 000 eur v zmysle materiálu.

Hlasovanie:

prítomní: 7   za: 7   proti: 0   zdržali sa: 0

Anna Dyttertová
predsedníčka komisie

Bratislava 14.11.2012
Zapísala: Mgr. Drahomíra Náhliková, tajomníčka

- - -

Návrh na zriadenie Bratislavského dobrovoľníckeho centra

Kód uzn.: 13.2

Uznesenie č. 744/2012

zo dňa 28. 11. 2012

Mestská rada po prerokovaní materiálu

odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy
schváliť vytvorenie Bratislavského dobrovoľníckeho centra a vyčleňuje z rozpočtu na rok 2013 sumu vo výške 20 000,00 Eur na jeho prevádzku.